



Den ankende part kan bare
gjengis offentlig i
anonymisert form, jf.
domstoloven § 130.

NORGES HØYESTERETT

Den 10. april 2008 avsa Høyesterett dom i

HR-2008-00647-A, (sak nr. 2007/1717), sivil sak, anke,

Knut Ivar Struksnes

(advokat Per Danielsen)

mot

Norsk rikskringkasting AS

John G. Bernander

Kenneth Simensen

(advokat Ane Stokland – til prøve)

STEMMEGIVNING:

- (1) Dommer **Endresen**: Saken gjelder krav om oppreisning for krenkelse av privatlivets fred. Foranledningen til saken er at NRK viste et filmopptak som blant annet inneholdt en sekvens der den ankende part sammen med sin stedatter på 5 år ble ledet til politiets lokaler på Sentralbanestasjonen i Oslo, etter at han var blitt pågrepet for kjøp av en mindre brukerdose heroin.
- (2) I den videre redegjørelse for sakens bakgrunn bygger jeg i det alt vesentlige på lagmannsrettens fremstilling. De faktiske omstendigheter er med ubetydelige reservasjoner omforent mellom partene, bevisbedømmelsen er ikke påanket, og det er ikke fremkommet noe som gir grunnlag for å trekke frem andre omstendigheter enn det lagmannsretten har gjort.
- (3) Siden 1999 har Oslo politidistrikt hatt fjernsynsovervåking av Oslo sentralbanestasjon og området rundt, herunder på stedet som har fått navnet "Plata". Formålet er å forebygge ordensmessige problemer og å gjøre det tryggere for publikum å ferdes der. "Plata" hadde i lang tid vært et tilholdssted for narkotikamisbrukere, og det var alminnelig kjent at det foregikk omsetning av stoff der. Etter forutgående overveielser bestemte politiet seg for å gjennomføre en aksjon mot "Plata" mandag 7. juni 2004. Medio april samme år hadde politiet laget et sammendrag basert på en del opptak fra overvåkningskameraene rundt

"Plata" på cirka 10 minutter. Sammendraget var laget for i annen sammenheng å vise hvor alvorlige forholdene på "Plata" var blitt.

- (4) Samme dag som aksjonen fant sted, tok Oslo politidistrikt kontakt med NRK med tilbud om at NRK kunne vise filmen. Det ble avtalt at NRK kunne vise filmen samme kveld i forbindelse med et program på Redaksjon En som skulle ta for seg problemene på "Plata". Politiet satte som forutsetning at filmen ble tilstrekkelig sladdet før visningen.
- (5) NRK redigerte de mottatte opptakene ned til tre minutter og sendte den nedkortede versjon før diskusjonsprogrammet. Denne versjonen viste blant annet Knut Ivar Struksnes mens han leide sin samboers datter. De var i følge med to polititjenestemenn – en på hver side av Struksnes og jenta. Begge var fotografert med ryggen til kamera, men på veien inn til politiets lokaler på Oslo sentralsbanestasjon snudde jenta på hodet slik at man også fikk et glimt av ansiktet – hennes høyre profil. Hele filmsekvensen med Struksnes og stedatteren varte 23 sekunder.
- (6) Opptaket fra "Plata" var ledsaget av følgende utsagn:

"Det er mange som går til grunne her. Det gjør vondt å se bilder som dette der en mann etter politiets rapporter har tatt med seg sin fireårige datter for å kjøpe heroin.

Politimester Anstein Gjengedal, når vi ser slike bilder her, en fireåring sammen med faren, vi ser ungdom med skolebager og ransler. Hvordan vil du karakterisere forholdene?

Politimester Anstein Gjengedal:

Nei, det er dessverre blitt slik at i enkelte miljøer er det nærmest blitt oppfattet legalt å oppsøke "Plata" og kjøpe stoff. Det har vært mye diskusjon om vi må bevare "Plata" av hensyn til slitne narkomane, men det vi ser er jo at det har vært en økning i rekruttering av barn og unge. I fjor så hanka politiet inn 537 stykker. Og det er det vi setter fokus på. Og vi ser at det har vært en økende omsetning der. Før så hadde vi slitne narkomane, men det vi har i dag er et mye mer nyansert bilde. Vi har slitne narkomane og vi har ungdom som rekrutterer "Plata". De kommer omtrent rett fra skolen for å kjøpe stoff og drar igjen."

- (7) Struksnes hadde avtalt med sin samboer at de skulle møtes inne på Oslo sentralbanestasjon der samboeren ville ankomme fra jobb. Han var ute i god tid, og han og stedatteren gikk litt rundt omkring. Struksnes kjøpte da 0,1 gram heroin av en person i en sidegate. Dette så politiet, og Struksnes ble arrestert. Han fikk en bot for forholdet, kr 3 000, som ble vedtatt. Politiet tilkalte barnevernsvakten, som kom og hentet jenta. Familien hadde oppfølging av barnevernet i de påfølgende tre måneder.
- (8) Struksnes anmeldte politimester Anstein Gjengedal og kringkastingssjef John G. Bernander til politiet. Saken ble etterforsket av SEFO, som 29. november 2004 innstilte på at det skulle utstedes forelegg mot politimester Gjengedal for overtredelse av personopplysningsloven § 39 jf. § 48 bokstav e. I brev av 31. oktober 2005 konkluderte Riksadvokaten med at intet straffbart forhold ble ansett bevist for politimester Gjengedal og kringkastingssjef Bernander.
- (9) Struksnes reiste imidlertid privat straffesak mot politimester Gjengedal og Oslo politikammer. Ved Oslo tingretts dom av 23. april 2007 ble politimester Gjengedal dømt for overtredelse av personopplysningsloven § 39, jf. § 48 bokstav e til en bot stor

kr 10 000, subsidiært 10 dager fengsel. Oslo politikammer ble dømt til en bot stor kr 100 000. Videre ble politimester Gjengedal dømt til å betale Struksnes oppreisning med kr 50 000, og Oslo politikammer ble dømt til å betale oppreisning med kr 100 000. Dommen er rettskraftig.

- (10) Struksnes og samboerens datter v/verge tok ut stevning mot Norsk rikskringkasting AS, kringkastingssjef John G. Bernander og redaktør Kenneth Simensen den 22. september 2004 med påstand om oppreisningserstatning etter rettens skjønn.
- (11) Under saksforberedelsen ble det inngått et utenrettslig forlik mellom samboerens datter og de tre saksøkte. Ved forliket fikk datteren kr 150 000 i erstatning og dekning av sine saksomkostninger.
- (12) Oslo tingrett avsa dom i saken 8. juni 2006 med slik domsslutning:
- ”1. Norsk Rikskringkasting AS v/ styreleder, John G. Bernander og Kenneth Simensen frifinnes.
 2. Saksomkostninger tilkjennes ikke.”
- (13) Struksnes påanket tingrettens dom til Borgarting lagmannsrett, som den 20. september 2007 avsa dom med slik domsslutning:
- ”1. Tingrettens dom stadfestes.
 2. I saksomkostninger for lagmannsretten betaler Knut Ivar Struksnes til sammen 40.000,- – førtitusen – kroner til Norsk Rikskringkasting AS, John Gordon Bernander og Kenneth Gunnar Simensen innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra forfall og til betaling skjer.”
- (14) Struksnes har påanket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen. For Høyesterett har Struksnes påberopt skadeserstatningsloven § 3-6 jf. straffeloven § 390 og Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) artikkel 8. De øvrige grunnlag som ble påberopt for de tidligere instanser, er frafalt. For så vidt angår de grunnlag som påberopes, står saken i samme stilling som for de tidligere retter.
- (15) Den ankende part, *Knut Ivar Struksnes*, har i det vesentligste anført:
- (16) Det aktuelle fjernsynsprogram eksponerte ham på en måte som klart krenket privatlivets fred. Ved den aktuelle sending gjorde de saksøkte det kjent for venner, familie og bekjente av Struksnes at han var stoffmisbruker. Han var i byen sammen med sin stedatter for å møte barnets mor, ikke for å kjøpe stoff. Ved at stedatteren er trukket inn i reportasjen, berøres også hans forhold som foresatt for stedatteren.
- (17) Det er gitt opplysninger om personlige forhold av sterkt infamerende karakter, og det er ikke tvilsomt at forholdet faller innenfor området for straffeloven § 390. Det påpekes i denne sammenheng at det ikke er avgjørende for det motsatte resultat at det er filmet fra offentlig sted.

- (18) Det er under enhver omstendighet på det rene at det foreligger en krenkelse av EMK artikkel 8. EMK er ved menneskerettsloven gjort til en del av norsk internrett, og oppreisning kan ved brudd på konvensjonen tilkjennes uten annen hjemmel.
- (19) Etter straffeloven § 390 er det et vilkår at privatlivet "krenkes". Det er antatt at bestemmelsen derved bare rammer utilbørlige meddelelser. Dette innebærer at det må skje en avveining av de eventuelle legitime interesser som tilsier offentliggjøring og den fundamentale rett til beskyttelse av privatlivet. Etter EMK artikkel 8 må det også foretas en avveining. Etter ordlyden i artikkel 8 nr. 2 kan det ikke gjøres inngrep i forhold til privatlivets fred med mindre det er "nødvendig i et demokratisk samfunn av hensyn til den nasjonale sikkerhet, offentlige trygghet eller landets økonomiske velferd, for å forebygge uorden eller kriminalitet, for å beskytte helse eller moral, eller for å beskytte andres rettigheter og friheter".
- (20) Avveiningen må bli den samme i forhold til begge bestemmelser, og det er i begge tilfeller avveiningen i forhold til bestemmelsene om ytringsfrihet i EMK artikkel 10 og Grunnloven § 100, som vil være avgjørende. De senere års praksis fra EMD innebærer en styrking av privatlivets fred. Ganske særlig gjelder dette i forhold til alminnelige mennesker som ikke i noen forstand kan sees som offentlige personer. Det er i dag etablert at det skal skje en avveining mellom to likeverdige interesser.
- (21) Den avveining som skal foretas, kan i mange tilfeller være vanskelig. Det er imidlertid et minstekrav at offentliggjøringen er nødvendig for å sikre ytringsfriheten. Det er da ikke tilstrekkelig at det sakskompleks som tas opp, har offentlig interesse. Det avgjørende må være om den aktuelle omtale var nødvendig. Dersom ytringen kunne formidlet det samme budskap like effektivt uten at privatlivet krenkes, kan det uten videre konstateres at det er en krenkelse av privatlivets fred. I den konkrete saken er det ikke rom for noen avveining, da det er klart at det aktuelle innslaget ikke ville ha mistet noe av det som skulle formidles, om Struksnes og stedatteren var blitt sikret mot å kunne gjenkjennes.
- (22) Det vil ved en eventuell avveining være feil å legge vekt på at det var berettigede offentlige interesser som tilsa offentliggjøring. Det er et minstekrav som må forutsettes alltid å være til stede når det skal skje en avveining.
- (23) Lagmannsretten har lagt til grunn at det skjedde en liten grad av identifisering, men denne kategoriseringen er uten betydning. Det vesentlige er at lagmannsretten har lagt til grunn at Struksnes og stedatteren ble kjent igjen av familie, venner og bekjente. Det er fastslått gjennom praksis at det nettopp er gjenkjennelse innen denne gruppen personer som har betydning.
- (24) NRKs motiver hva angår innslaget som sådant betviles ikke, men i forhold til Struksnes foreligger det en klar krenkelse. NRK så helt bort fra Struksnes' interesser, selv om hans behov for vern om privatlivet, var sterkt og iøynefallende.
- (25) Det må fastsettes et oppreisningsbeløp som har preventiv effekt. Overfor større selskaper med betydelige ressurser, gir de beløp privatpersoner i ulike sammenhenger blir pålagt å betale, ingen veiledning. Oppreisningsbeløpet må også stå i et noenlunde rimelig forhold til den økonomiske risiko det innebærer å forfølge et krav for domstolene.
- (26) Den ankende part har nedlagt slik påstand:

- ”1. Norsk Rikskringkasting AS v/styreformannen dømmes til å betale oppreisningserstatning til Knut Ivar Struksnes med et beløp fastsatt etter Høyesteretts skjønn, begrenset oppad til kr. 500 000 med tillegg av lovens morarente fra forkynnelse fra Høyesteretts dom og til betaling skjer.
2. Kenneth Simensen og John G. Bernander dømmes hver for seg til å betale oppreisningserstatning til Knut Ivar Struksnes med et beløp fastsatt etter Høyesteretts skjønn, begrenset oppad til kr. 100 000 fra hver, med tillegg av lovens morarente fra forkynnelse av Høyesteretts dom og til betaling skjer.
3. Norsk Rikskringkasting AS v/styreformannen idømmes solidaransvar for de beløp Kenneth Simensen og/eller John G. Bernander dømmes til å betale.
4. Norsk Rikskringkasting AS v/styreformannen, Kenneth Simensen og John G. Bernander dømmes in solidum til å betale Knut Ivar Struksnes sine saksomkostninger for tingretten, lagmannsretten og Høyesterett med tillegg av lovens morarente fra forkynnelse av Høyesteretts dom og til betaling skjer.”

- (27) De ankende parter, *Norsk rikskringkasting AS, John G. Bernander og Kenneth Simensen*, har i det vesentligste anført:
- (28) De saksøkte må frifinnes da forholdet ikke rammes av straffeloven § 390. Det som vises er en pågrepelse for et straffbart forhold, og det tilhører ikke den private sfære. Det er ikke noe som tilsier at bestemmelsen skal tolkes utvidende, og når det hensyntas at det gjelder en straffebestemmelse, er det i hvert fall klart ikke grunnlag for utvidende tolking.
- (29) EMK artikkel 8 er gjort til norsk internrett, men gir, selv om det skulle bli ansett å foreligge brudd på bestemmelsen, ikke hjemmel for å pålegge en privat part å betale oppreisning.
- (30) For det tilfellet at ankemotpartenes forhold etter sin art må anses omfattet av § 390, gjøres det subsidiært gjeldende at det ikke foreligger rettsstrid, og at bestemmelsen følgelig ikke får anvendelse. Ved rettsstridsvurderingen vil EMK artikkel 8 og den praksis som knytter seg til bestemmelsen, ha betydning, selv om bestemmelsen ikke gir selvstendig hjemmel for oppreisningskravet.
- (31) Ankemotpartene er enige i at det må foretas en totalavveining der de interesser som vernes ved straffeloven § 390 og EMK artikkel 8, må vurderes mot det vern for ytringsfriheten som følger av Grunnloven § 100 og EMK artikkel 10. Da NRK sendte den aktuelle sekvensen, var endringen av Grunnloven § 100 ikke trådt i kraft, men endringen hadde primært et pedagogisk siktemål, og den nye utforming reflekterer grunnlovsvernet også før endringen.
- (32) I tilknytning til den totalvurdering som må foretas, har ankemotpartene særlig fremhevet:
- (33) Programmet dreide seg om kunnskapsformidling om et samfunnsproblem av stor og aktuell politisk interesse. Faktisk informasjon av denne art har et særlig vern. Vurderingen av formål og grad av allmenn interesse må skje i forhold til programmet som sådant. Det blir for snevert å begrense vurderingen til den aktuelle sekvensen.

- (34) Praksis ved Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) viser at det kan være berettiget å sette fokus på enkeltpersoner på en vesentlig mer direkte måte enn det som er gjort i den aktuelle saken. Graden av identifikasjon er liten, og den problemstilling som ble presentert, var ikke knyttet til person, men til fenomen.
- (35) Det er utvist et aktsomt journalistisk håndverk. Det materialet som ble mottatt fra politiet inneholdt også bilder av Struksnes og stedatteren forfra. Dette ble klippet bort, og det er ikke vanlig å foreta seg noe ytterligere når en person bare filmes bakfra.
- (36) Det følger av EMDs praksis at det må hensyntas at bilder kan formidle virkeligheten på en måte som vanskelig lar seg formidle på annen måte.
- (37) Formålet med å sende sekvensen fra "Plata" var åpenbart ikke å henge ut Struksnes og stedatteren, og det som ble sendt var sant; det ga ikke et fortegnert bilde av den aktuelle episode.
- (38) Det meste av den praksis fra EMD som er påberopt av den ankende part, gjelder andre problemstillinger enn avveiningen mellom ytringsfriheten og hensynet til privatlivets fred. Det bestrides at det er noen utvikling i retning av at hensynet til privatlivets fred er tillagt større vekt i nyere praksis. Praksis fra de siste år viser entydig at vernet av frimodige ytringer i samfunnsdebatten går meget langt.
- (39) Ankemotpartene har nedlagt slik påstand:
- "1. Lagmannsrettens dom stadfestes.
 2. Kjent Ivar Struksnes dømmes til å betale Norsk rikskringkasting AS', John G. Bernanders og Kenneth Simensens saksomkostninger for Høyesterett, med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra forfall og til betaling skjer."
- (40) *Jeg er kommet til at anken ikke fører frem.*
- (41) Skadeserstatningsloven § 3-6 gir en fakultativ adgang for domstolene til å tilkjenne oppreisning ved krenking av privatlivets fred.
- (42) Bestemmelsen tar i hvert fall i første rekke sikte på overtredelser av straffeloven § 390, og det må først vurderes om det som ble formidlet angår "privatlivets fred". Det som kan skape tvil om dette, er at den aktuelle filmsekvens knytter seg til at Struksnes ble pågrepet for et straffbart forhold. Problemstillingen behandles i forslaget til ny utforming av Grunnloven § 100, NOU 1999: 27 "Ytringsfrihet bør finde Sted". På side 127 i utredningen advares det mot "ytterligere ufhuling av sannhetsforsvaret som ligger i identifiserings- og fotoforbudet", og det fremheves blant annet:
- "det (kan) synes som om personvern hensyn får litt for stor plass når det ønskes holdt hemmelig for allmennheten hvem som pågripes, siktes og tiltales. Slike straffeprosessuelle skritt er offentlige handlinger - ofte initiert av allmenne hensyn - og et uttrykk for samfunnets organiserte forfølgelse av kriminalitet. Det tilhører ikke privatlivets fred at en straffesak er innledet mot noen. Allmennhetens krav på mest mulig korrekt informasjon - også om hvem dette konkret gjelder - er derfor åpenbar, både fordi kriminaliteten angår oss alle og fordi offentlighet er nødvendig om allmennheten skal kunne utøve sin kontrollfunksjon."

og

”Vår presisering av at straffeforfølgning foregår i det offentlige rom og er offentlige handlinger kan oppfattes som et brutalt standpunkt overfor de personene dette gjelder. Det brutale ligger imidlertid i første rekke i at straffeforfølgning finner sted - ikke i at dette utløser legitim allmenn interesse. I ettertid har riktig nok flere personer, som under stor offentlig oppmerksomhet har vært siktet for straffbare handlinger, sagt at den offentlige oppmerksomheten, slik denne kom til uttrykk gjennom pressens artikler, var en større personlig belastning enn handlingene foretatt av påtalemakten, domstolene og fengselsvesenet. Man må likevel ha klart for seg at allmennhetens interesse er en refleks av den offentlige straffeforfølgningen - og ikke omvendt.”

(43) Når jeg i denne saken er kommet til at opptaket av Struksnes og stedatteren griper inn i privatlivets fred, skyldes det at selve pågripelsen ikke er tema for sendingen. Det kan ikke være tvilsomt at det sentrale ved det som formidles, for de fleste seere vil være at Struksnes var misbruker, og mer vesentlig at han tar med seg sin stedatter ved kjøp av stoff. Den fortrolige relasjon mellom Struksnes og stedatteren som formidles ved innslaget, er også klart av personlig karakter. Jeg finner da at innslaget faller innenfor området for straffeloven § 390.

(44) Det følger imidlertid av bestemmelsens uttrykksmåte at det bare er rettsstridige forhold som rammes. Bestemmelsens rekkevidde er utdypet i Høyesteretts dom i den såkalte ”Big Brother-saken”, Rt. 2007 side 687. Det avgjørende vurderingstema er i avsnittene 57 og 58 sammenfattet slik:

”(57)

Når straffebudet rettar seg mot å *krenkje* privatlivets fred, ligg det også i dette at det må vere tale om rettsstrid. Kravet til rettsstrid inneber at det må skje ei totalvurdering av formidlinga i lys av kontekst og situasjon, der omsynet til personvernet samtidig blir avvege mot ytringsfridommen, jf. Bratholm og Matningsdal, Straffeloven med kommentarer, tredje del, 1998, side 222, med vidare tilvisingar.

(58)

Gjennom menneskerettslova er EMK gjort til intern norsk rett. I saka no er både artikkel 8 om respekt for privatlivet og artikkel 10 om ytringsfridommen sentrale. Det er her tale om tilsvarende avvegingar som dei som må gjerast etter skadebotlova § 3-6 første ledd og straffelova § 390, og det må i denne situasjonen vere rett å tolke desse føresegnene slik at innhaldet blir i samsvar med EMK artikkane 8 og 10.”

(45) I omtalen av EMDs dom av 24. juni 2004 i von Hannover-saken fremhever førstvoterende i avsnitt 72:

”Konklusjonen må sjølvstilt lesast i samanheng med det som elles er sagt i dommen. Temaet er heile tida balanseringa mellom vern av privatlivet og vern av ytringsfridommen. Det heilt sentrale når det gjeld vern av privatlivet er då om oppslaget gir eit tilskot til ein debatt av allmenn interesse. Sagt på ein annan måte er det innanfor samfunnsdebatten at vernet etter EMK artikkel 10 har si særskilde slagkraft.”

(46) I avsnitt 75 understrekes det så at:

”EMK artikkel 10 skal tene til vern av samfunnsdebatten og ikkje sikre rett til omtale av kjende personar utan relevans til ein slik debatt.”

(47) I Big Brother-saken, som den ankende part har påberopt seg til støtte for at det foreligger rettsstrid, hadde imidlertid omtalen ingen offentlig interesse, og det som ble formidlet ble

karakterisert som sladder. Det forelå ingen interesse som kunne berettige å gripe inn i privatlivet til de omtalte personer, og det ble funnet å foreligge rettsstrid.

- (48) Den ankende part har påberopt seg en rekke avgjørelser både av Høyesterett og fra EMD, men ved siden av avgjørelsen i Big Brother-saken, er det særlig EMDs avgjørelser i sakene Peck mot Storbritannia, 28. januar 2003, og von Hannover mot Tyskland, 24. juni 2004, som er fremhevet. Jeg kan ikke se at disse sakene gjelder den hovedproblemstilling som er til avgjørelse i vår sak.
- (49) Peck-saken er i tingrettens dom sammenfattet slik:
- ”Når det gjelder dommen i Peck v. The United Kingdom dreide dette seg om en kommune i England som hadde plassert ut overvåkingskameraer for å avdekke farlige kriminelle situasjoner. Peck, som var psykisk ustabil, var ute på natten og viftet med en kniv og ble fanget opp av kameraene. Mannen tenkte på å begå selvmord. Bildene av ham ble utgitt til enkelte medier for å vise hvor effektive kameraene var til å fange opp en farlig kriminell, mens vedkommende i virkeligheten var ute i et meget privat ærend - begå selvmord. EMDs avgjørelse retter seg mot kommunens utlevering av filmateriale til media og fastslår at dette var en krenkelse av Pecks privatliv.”**
- (50) Sammenfatningen er etter mitt syn treffende. Saken gjaldt et forhold som har større parallellitet til problemstillinger knyttet til politiets utlevering av materialet til NRK. Formålet med å vise opptakene var en annen, og en enkeltperson ble urettmessig uthengt for å ha hatt tilknytning til straffbare handlinger.
- (51) Som de tidligere retter finner jeg heller ikke at von Hannover-saken kan anses å støtte den ankende parts sak. Ved dommen ble det understreket at også kjente personer har krav på vern om sitt privatliv, men det trekkes et klart skille i forhold til formidling av saker av samfunnsmessig og politisk relevans.
- (52) Høyesteretts avgjørelse i Rt. 2005 side 1677 gir etter mitt syn et mer nærliggende utgangspunkt for vurderingen, selv om også den saken atskiller seg fra vår sak på punkter av betydning. I dommen konkluderer flertallet i avsnitt 85 at:
- ”Bruk av sladdete bilder eller bilder som i liten grad kan medføre identifisering, som en del av et nyhetsoppslag av allmenn interesse vil normalt være beskyttet av artikkel 10.”**
- (53) Dette hovedsynspunkt synes å samsvare godt med nyere praksis ved EMD, og jeg mener dette må være utgangspunktet også for den totalvurdering som må foretas i vår sak. Spørsmålet blir om det er særlige forhold som kan føre til et annet resultat. Sentralt ved vurderingen vil måtte være om den identifisering som har funnet sted, kan anses unødvendig ved at den ikke har betydning for det som søkes formidlet.
- (54) Sekvensen med Struksnes og stedatteren knyttet seg utvilsomt til et spørsmål av vesentlig samfunnsmessig betydning, og saken hadde stor offentlig interesse. Selv om det ved rettsstridsvurderingen må være riktig å ta utgangspunkt i det overordnede siktemål med programmet, tilføyer jeg at det som ble søkt formidlet ved å inkludere Struksnes og stedatteren, vanskelig kunne vært formidlet på en likeverdig måte uten denne del av innslaget. Et av de forhold som det ble ansett særlig maktpåliggende å fremheve, var den truende alminneliggjøring av narkotikaomsetning og bruk, og den aktuelle sekvens var utvilsomt egnet til å formidle dette. Det at en ung velkledd mann, som på ingen måte skiller seg negativt ut, finner å kunne kjøpe narkotika i følge med sin lille stedatter,

bekrefter alminneliggjøringen på en slående måte. Det at seeren kommer så vidt nær de to, har betydning, og jeg kan ikke se at Struksnes kunne vært gjort ugjenkjennelig også for sine nærmeste, uten at inntrykket ved formidlingen ville blitt svekket.

- (55) Det må også ha betydning at det, som lagmannsretten har lagt til grunn, bare skjedde en beskjedne grad av identifisering. Struksnes kunne nok gjenkjennes av familie, venner og nære bekjente, men han ble på ingen måte gjort til en "offentlig person". Jeg fremhever i denne sammenheng at NRK, som de burde, hadde klippet bort de deler av materialet som viste Struksnes og stedatteren forfra.
- (56) Det må klarligvis også inngå i vurderingen at det kunne forventes å få, og fikk, negative konsekvenser for Struksnes og hans familie, at Struksnes ble gjenkjent under de aktuelle omstendigheter. På grunnlag av prosedyren finner jeg likevel grunn til å fremheve at vesentlige deler av de fremhevede negative konsekvenser fulgte allerede av pågripelsen, og at Struksnes selv hadde opptrådt på en slik måte at omtalen av dette var infamerende for ham.
- (57) I Høyesteretts dom i Rt. 1999 side 1541 understrekes det på side 1553 at media når det gjelder omtale av spørsmål av sentral samfunnsmessig betydning, bør gis en romslighet i sine vurderinger slik at mindre feilskjær ikke anses utslagsgivende. Jeg finner grunn til å fremheve dette, selv om en slik betraktningssmåte ikke er nødvendig for å begrunne resultatet i vår sak.
- (58) Anken har vært forgjeves, og jeg finner at ankemotpartene må tilkjennes saksomkostninger i tråd med hovedregelen i tvistemålsloven § 180 første ledd. Saksomkostninger tilkjennes som krevet med 50 000 kroner.
- (59) Jeg stemmer for slik

DOM:

1. Lagmannsrettens dom stadfestes.
2. I saksomkostninger for Høyesterett betaler Knut Ivar Struksnes til Norsk rikskringkasting AS, John G. Bernander og Kenneth Simensen i fellesskap 50 000 – femtitusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum fra forfall til betaling skjer.

- (60) Dommer **Stabel:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (61) Dommer **Gussgard:** Likeså.
- (62) Dommer **Bruzelius:** Likeså.
- (63) Justitiarius **Schei:** Likeså.

(64) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Lagmannsrettens dom stadfestes.
2. I saksomkostninger for Høyesterett betaler Knut Ivar Struksnes til Norsk rikskringkasting AS, John G. Bernander og Kenneth Simensen i fellesskap 50 000 – femtitusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum fra forfall til betaling skjer.

Riktig utskrift bekreftes:

Pet. E. Hill-Nansen

